

Др Милета Марковић,
Саветник у хрватском сабору и
професор Свеучилишта у Загребу у пензији

Др Бошко Тадић,
професор београдског универзитета у пензији

АЗБУКА РОТАРИЈА – ДЕЈАН ДАШИЋ

(Дејан ДАШИЋ, *АЗБУКА РОТАРИЈА*, друго измењено и допуњено издање – Народна библиотека Јагодина, Папирграф, 2012.)

Задовољство нам је да о књизи ”Азбука Ротарија”, друго допуњено и измењено издање, аутора Дејана Дашића, дамо своје мишљење у форми приказа. Дејан Дашић, уложио је велики труд, својствени истраживачки дух и ентузијазам у овај целовити, кохерентни и пре свега занимљив рукопис који детаљно реконструише оснивање живот и рад клубова у преиоду између два светска рата, а посебно у процесу реоснивања Ротарија у Србији, после 1990. године. Рукопис књиге заснован је на историјским изворима првог реда, зналачки конципиран са јасно истакнутом основном истраживачком идејом, а написан је пријатним и лако читљивим стилем. Пред собом имамо хронологију која разматра један интересантан аспект живота и рада градске елите и њихову улогу у реоснивању Ротари покрета у Србији. Дејан пише о нашем ротаријанском „служењу и дружењу”, о нечему што се не може прочитати у уџбеницима историје, а што је важно за сваки град у коме је живео и радио Ротари клуб. Јер, живот у градовима се на специфичан начин преламао у Ротари клубу. Клуб је окупљао лидере града из различитих области живота, па су актуелни гогађаји ту могли да се прокоментаришу, или на званичном састанку или у пријатељском ћаскању које је потом следило. Тај дух Дејан нам је пренео и представио у другом делу своје књиге.

Идеја ротаријанства је стара више од сто година и до данас је обухватила милионе чланова на свих пет континената. Сви ови чланови су прихватили да негују међусобно пријатељство, да га шире примењујући високе етичке стандарде и принципе у животу,

подстицањем одговорне професионалне делатности и неговање мира међу људима и народима.

Због великог интересовања чланова Ротари клубова настала је књига *АЗБУКА РОТАРИЈА* која ће послужити као путоказ у организацији, функционисању и бити корисна и компаративна допуна сазнања о Ротари Интернационалу, а која ће члановима клубова олакшати успешније руковођење и управљање. Аутор је својом књигом „Азбука Ротарија“ дао велики допринос олакшавању рада члановима али и онима који требају да тек постану чланови Ротари клуба, тако и велики допринос у ширењу ротаријанске идеје и филозофије, што имплицира хуманије и праведније друштво. Постављени циљеви се могу остварити само кроз правилно постављена и примењена правила понашања чланова ове хуманитарне организације, нашта указује ова Дашићева књига. Њоме ће бити олакшан рад чланова клуба а информисаност ће користити онима онима који намеравају да се упознају са идејом ротаријанства.

Књига се у потпуности разликује од свих досадашњих радова на ову тему на нашим просторима, јер обилује интересантним примерима како се ротаријанци требају понашати и деловати у својој заједници, а интересантна ће бити и неротаријанцима. Она такође указује на неполитички карактер ове идеје и у овом тешком тренутку човечанства (рецесија, глад, сиромаштво, незапосленост) упозорава на потребу превазилажења политичких разлика и на могућност и потребу хуманитарног деловања и разумевање међу људима и народима. Стога постоји већа потреба клубова да њихов рад буде што делотворнији, како би се хумана идеја ротаријанства што више проширила на опште добро.

Књига која је пред вама, резултат је дугогодишњег рада и размишљања аутора на организовању и функционисању великог система као што је Ротари Интернационал и његови подсистеми: дистрикти, ротари клубови и други делови. Наиме, аутор се одлучио да кроз историјску анализу Ротари Интернационала, пренесе својој браћи и сестрама у Ротарију сва сазнања, правну и нормативну регулативу, искуство из свога и рада других Ротари клубова из Србије и света, као корисне и прихватљиве примере добре Ротари праксе, али и да изнесе и допусти алтернативна решења која су у тим клубовима дала добре резултате.

Дакле, аутор истиче да сви ми учимо из искуства, а оно се открива у прошлости, па отуда и потреба да је, путем обимне литературе о Ротарију која је сажета у овој књизи, упознамо. Управо

због тога, аутор књиге је многе историјске чињенице о Ротарију испричао у реалном писменом облику, дајући на тај начин свој допринос развоју Ротаријанства у нас.

Прикупљање потребних података за аутора био је мукотрпан и тежак посао, који је изискивао, поред осталог, и много времена. Аутор је, да би написао ову обимну књигу, добро познавао методологију која га је водила правим путем да се не изгуби у мору података.

Личности које су „кројиле” историју Ротарија, уздигле су чланове Ротарија у посебну друштвену и хуманитарну елиту, која своја дела оставља светској заједници и потомству за сећање.

Основна намера аутора ове књиге је да нам приближи и дефинише Ротари организацију, те на тај начин разбије табуе и стереотипе о Ротарију. Уствари, аутор наглашава да је ротари организација збир пословних и професионалних људи удружених широм света у циљу пружања хуманитарне помоћи, подстицања високих етичких стандарда у свим професијама и унапређења мира и добре воље у свету.

Темељним увидом у материју изложену у Азбуци Ротарија извели смо закључке који следе:

У првом делу изложене материје у рукопису, описана је порука о четири основна питања Ротарија, чији се текст чита као молитва, пре почетка састанка сваког Ротари клуба. Све ово упућује чланове Ротарија, да све што мисле, говоре и раде буде ИСТИНИТО, ПОШТЕНО према свима, да доводи до ДОБРЕ ВОЉЕ, бољих пријатељстава и да је КОРИСНО за све.

Управо овакав позитиван став уздиже чланове Ротарија ка високим етичким циљевима служења у породици, пословима, отаџбини и Ротари клубу коме припадају. Или, како то Достојевски каже: „Шта год да је корисно човечанству то је племенито”.

У другом делу књиге, што је и мото аутора, обухваћена је организација и функционисање свих активности којима се Ротари бави, а које по нашем уверењу, чини полазну претпоставку за формално функционисање сваког Ротари клуба као информационог врела за рационално управљање пословима. Тај део материје, поред теоријских излагања и тумачења, веома је добро и исцрпно илустрован моделима, неопходним обрасцима и правном регулативом, те представља заокружену целину способну да заинтересованим и свим онима којима је намењена ова књига, пружи пуне информације и буде путоказ од оснивања до уздизања клуба до звезда.

У трећем делу рукописа обухваћено је и изложено на потпуно заокружен начин све оно што је, када је о организацији и функционисању реч, неопходно за практично вођење и организовање рада Ротари комитета, чланства, односа са јавношћу, Ротари фондације, итд. Поред теоријског излагања, рукопис је солидно илустрован практичним примерима о великом опусу Ротари Интернационала, посебно када се ради о организацији и функционисању Ротари фондације.

У четвртном делу књиге, аутор посвећује посебну пажњу фундаменталним делатностима са којима се Ротари бави као што су: клупска, професионална и међународна делатност, служење у друштвеној заједници, и слично. Разрађујући темељне садржаје пет грана делатности, наводећи бројне примере добре праксе, чија нам оперативна упутства могу помоћи да савладамо транзиционе проблеме у Ротари клубовима и слично.

Захваљујући аналитичкој разради, практично су узети сви сегменти организације и функционисања Ротари клуба на микро плану. Према томе, темељна структура ове књиге представља методолошки приручник за иоле организовани Ротари клуб, а може се применити и у свакодневном животу људи или било којој другој организацији.

У посебном делу ове књиге, аутор је изнео историјат Ротарија, а посебно истакао знамените личности које су оставиле дубоки траг Ротаријанства у свету, којима чланови Ротарија сваке године одају захвалност, а примерним члановима признање за оданост и служење људској заједници. Чињенице су изнете сажето и конкретно. Нема недоумица око описивања људи и догађаја. Записи су пуни занимљивих личности и догађаја приказаних сликовито, тако да се, читајући их, осећамо као да смо познавали те људе и присус-твовали тим догађајима.

Друго поглавље књиге разматра Ротаријанство на нашем простору, почев у Краљевини Југославији од 1928-1941. године и реоснивање клубова у новије време од 1989. до данас. И, на крају, истиче да је проф. др Војислав Митић после 67 година дошао на трон Гувернера Дистрикта 2480, који броји 4000 чланова, у 160 Ротари клубова, а покривао је Бугарску, Северну Грчку, Македонију, Црну Гору, Србију и Косово под (УМНИК-ом). Имао сам част и задовољство, а можда и срећу и привилегију да радим у својству асистента Гувернера Дистрикта 2480 са проф. др Војиславом Митићем у ротаријанској 2006/2007. години и да покривам Браничевски и Подунавски регион.

У трећој глави Азбуке Ротарија, дат је преглед развоја Ротарија у Поморављу од 1937-1941. године, Ротари клубу Ћуприја, Јагодина, Ротари клубовима у Србији-Дистрикту 2481, Ротаракт клубовима у Србији итд.

Очекујемо да ће корисници Азбуке Ротарија, кроз креативну примену и практична искуства, допринети консолидовању и организовању својих клубова на високом нивоу, а у циљу повећања ефикасности у служењу у својој и светској заједници. Посебна вредност ове књиге јесте што је обухватила и историјат ротаријанства на нашим просторима (просторима бивше Југославије) у времену од двадесетих година прошлог века до данас. Посебну тежину и пажњу привлачи и што је аутор ове књиге користио и разнолику архивску грађу, са наших простора али и грађу хрватских ротаријанаца, посебно Ротари клуба Загреб што је истакнуто у фуснотама и референцама.

Још већа вредност је што је обухваћен и развој ротаријанства у локалној средини, у Поморављу, у којем аутор живи и ради а и сам је био члан иницијативне групе за оснивање Ротари клуба Јагодина. Треба истаћи и похвалити ауторов труд да се сакупи што више детаља око историјата оснивања и развоја ротаријанства да би се све то на једном месту сачувало од заборавља. *Речи лете као ветар а писана реч остаје заувек.*

Рукопис књиге „Азбука Ротарија” је добро конципиран, са две јасно изведене основне теме. Написан је јасним и лако читљивим стилем, тако да представља значајан допринос, како у едукативном смислу тако и у смислу истраживања оснивања и рада Ротари клубова у Србији. Похваљујемо ову Дашићеву књигу, без које се не може писати историјат ротаријанства Србије, а посебно Поморавља.